

זוהר הקדוש עם פירושו מתוק מדבש על הפרשה

עלון מס' 80 פרשת אחרי קדושים תש"פ

י"ל בעזהש"ת ע"י מרכז "מתוק מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

לוח עמוד היזמי בזוה"ק לפרשת אמור

השמטות זוהר חלק א

זים	וילנא	מתוק מדבש
ראשון	רנג ע"ב	לט
שני	רנד ע"א	מח
שלישי	רנד ע"ב	נו
רביעי	רנה ע"א	סג
חמישי	רנה ע"ב	סט
שישי	רנו ע"א	עו
שבת	רנו ע"ב	פז

השיר המסוגל להציל מעונשי הגיהנום

אמר רבי חייא, יומא חד הוינא אזיל בארְחא, למיהו גביה דרבי שמעון, למילף מניה פּרשְתא דפסחא, ערעית בחד טורא, וְחמינא בקיעין גומין בחד טינרא, ותרין גוברין בה.

עד דהוינא אזיל, שמענא קלא דאינון גוברין, והוּו אַמרין (תהלים מח א) שיר מזמור לבני קרח, גדול יהו"ה ומהלל מאד וגו', מאי שיר מזמור, אלא הכי תאנא משמיה דרבי שמעון, שיר דאיהו כפול, שיר דאיהו משופח משאר שירין, ועל דאיהו משופח משאר שירין, תרין זמנין אתמר ביה שירתא, וכן (שם צב א) מזמור שיר ליום השבת, פהאי גוונא שיר השירים אשר לשלמה, שירתא לעילא מן שירתא.

שיר מזמור, שירתא דקדשא בריהו הוא דקא מזמרי בני קרח, (על אינון דיתבי על פתחא דגיהנום, ומאן אינון, אחוהון דאינון דיתבי בתרעי דגיהנום, ועל דא שירתא דא פיום שני אתמר.

מתוק מדבש

השיר המסוגל להציל מעונשי הגיהנום

אמר רבי חייא, יומא חד הוינא אזיל בארְחא יום אחד הייתי הולך בדרך, למיהו גביה דרבי שמעון, למילף מניה פּרשְתא דפסחא ללכת אצל רבי שמעון, כדי ללמוד ממנו פרשת הפסח, ערעית בחד טורא פגשתי בהר אחד, וְחמינא בקיעין גומין בחד טינרא וראיתי בקיעות וגומות בסלע אחד, ותרין גוברין בה וראיתי שם שני אנשים.

עד דהוינא אזיל, שמענא קלא דאינון גוברין והוּו אַמרין בעוד שהייתי הולך, שמעתי הקול של אותם בני אנשים, והיו אומרים, מה שכתוב שיר מזמור לבני קרח, גדול יהו"ה ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו, ושאלו מאי שיר מזמור למה כתוב שיר מזמור, כי כפשוטו מזמור היינו שיר, והשיבו אלא הכי תאנא משמיה דרבי שמעון אלא כך למדנו בשם רבי שמעון, שיר דאיהו כפול זהו שיר שהוא כפול שרומזים על, בחינות קוב"ה ושכינתיה, והיינו שיר דאיהו משופח משאר שירין שיר שהוא משופח

משאר שירים, ועל דאיהו משופח משאר שירין ועל שהוא משופח משאר שירים, תרין זמנין אתמר ביה שירתא שתי פעמים נאמר בו שיר, והיינו "מזמור שיר", וכן "מזמור שיר" ליום השבת כתוב בו שתי פעמים שירה, וגם זה מורה שהוא משופח משאר שירים, פהאי גוונא כעין זה הוא שיר השירים אשר לשלמה, והיינו שירתא לעילא מן שירתא שירה למעלה מכל השירים.

ואמר עוד מה שכתוב שיר מזמור היינו שירתא דקדשא בריהו הוא דקא מזמרי לבני קרח (ס"ג הכמ"ק) שיר של הקב"ה שהיו מזמרים הלויים, ומתפללים על בני קרח, והיינו מזמור שיר לבני קרח, ואין פירושו שחברוהו בני קרח, אלא ששכחו אותו נגד בני קרח, וזה שאמר על אינון דיתבי על פתחא דגיהנום ששוררו על אותם שהם יושבים על פתח הגיהנום, כדי לכבות מהם אש הגיהנום, ומאן אינון ומי הם, ואמר (ס"ג הכמ"ק) אחוהון דאינון בתרעי דגיהנום הם אחיהם הנמצאים בשערי הגיהנום, (כמחז"ל במס' מגילה דף יד ע"א), על הפסוק (במדבר כו יא) ובני קרח לא מתו, שמקום נתבצר להם בגיהנום, ועל דא שירתא

קְרִיבָנָא גְבִייהו, אַמִּינָא לְהוּ מְאִי עֲסָקִיכּוּ בְּאַתְר דָּא, אַמְרוּ מְזַבְנֵי אַנְן, וְתַרֵּי יוֹמֵי בְּשַׁבְּתָא
בְּדִילָנָא מִישׁוּבָא נְעֶסַק בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין דְּלֹא שְׁבָקִין לָן בְּנֵי נָשָׂא פֶּל יוֹמָא וְיוֹמָא,
אַמִּינָא זְכָאָה חוֹלְקִיכוּן.

תוּ פְּתַחוּ וְאִמְרוּ, בְּכֹל זְמַנָּא דְּצַדִּיקָא מְסַתְּלָקִי מְעַלְמָא, דִּינָא אֲסַתְּלַק מְעַלְמָא, וּמִיתְתַּהוּן
דְּצַדִּיקָא מְכַפְּרַת עַל חוֹבֵי דְרָא, וְעַל דָּא פְּרָשְׁתָּא דְּבִנֵּי אַהֲרֹן בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי קְרִינֵן לָהּ,
לְמַהּוּי כְּפָרָה לְחוֹבֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, אֲמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲתַעְסָקוּ בְּמִיתְתַּהוּן דְּצַדִּיקָא אֲלִין,
וְיִתְחַשֵּׁב לָכוּ כְּאֵלּוּ אַתּוּן מְקַרְבִּין קְרַבְנֵין בְּהַאי יוֹמָא לְכַפְּרָא עֲלֵיכוּן.

דְּתַנִּינֵן, פֶּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל יְהוּן בְּגִלוּתָא, וְלֹא יִקְרְבוּן קְרַבְנֵין בְּהַאי יוֹמָא, וְאִינוּן תְּרִין שְׁעִירִין
לָא יִכְלִין לְקַרְבָּא, יְהֵא לְהוּ דְּכַרְנָא דְּתַרֵּי בְּנֵי אַהֲרֹן, וְיִתְפַּפֵּר עֲלֵיהוּ.

דְּהַכִּי אוֹלִיפְנָא, דְּכְתִיב (במדבר ג ג) אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְגו', וּכְתִיב (שם פסוק ב) הַבְּכוֹר
נָדָב וְאַבְיָהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתְמָר, וְאַלְעָזָר וְאִיתְמָר מִבְּעֵי לִיה, מַהוּ אֶלְעָזָר וְאִיתְמָר, אֵלֶּא
שְׁקוּל הָוָה אֲבִיהוּא פְּתַרֵּי אַחֵוּי, וְנָדָב כְּכֹלְהוּ.

מתוק מדבש

קְרַבְנֵין בְּהַאי יוֹמָא לְכַפְּרָא עֲלֵיכוּ וְיִהִי נַחֲשָׁב לַכֶּם
כְּאִילוּ הֵייתֶם מְקַרְבִּים קְרַבְנוֹת בְּיוֹם הַזֶּה לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם, לִכְן
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים בְּשַׁעָה שְׁקוּרָאִים בְּתוֹרָה אַתְּ פְּרַשְׁתָּ מִיתַת שְׁנֵי
בְנֵי אַהֲרֹן, צְרִיךְ לְדַאוּג עַל מִיתַתְּם וְאִז תַּחֲשַׁב לְכַפְּרָה.

דְּתַנִּינֵן, פֶּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל יְהוּן בְּגִלוּתָא כִּי לַמְדֵנוּ
שְׁכַל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל יְהִיוּ בְּגִלוּת, וְלֹא יִקְרְבוּן
קְרַבְנֵין בְּהַאי יוֹמָא וְלֹא יִקְרִיבוּ קְרַבְנוֹת בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,
וְאִינוּן תְּרִין שְׁעִירִין לָא יִכְלִין לְקַרְבָּא וְגַם אוֹתָם
הַשְּׁנֵי שְׁעִירִים שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים לֹא יוּכְלוּ לְהַקְרִיב, שְׁעַל
יְדֵי וִידוּי עַל שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח נִתְכַּפְּרוּ עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, כַּמִּשְׁ
וְנִשְׂא הַשְּׁעִיר עֲלֵיו אַתְּ כָּל עוֹנוֹתֶם, יְהֵא לְהוּ דְּכַרְנָא
דְּתַרֵּי בְּנֵי אַהֲרֹן, וְיִתְפַּפֵּר עֲלֵיהוּ יְהִיָּה לְהֶם זְכוּרֹן
מִיתַת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן, וְיִכַּפֵּר עֲלֵיהֶם.

דְּהַכִּי אוֹלִיפְנָא כִּי כַךְ לַמְדֵנוּ דְּכְתִיב אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי
אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְגו', וּכְתִיב, הַבְּכוֹר נָדָב
וְאַבְיָהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתְמָר, וְקִשָּׁה כִּי וְאֶלְעָזָר וְאִיתְמָר
מִבְּעֵי לִיה הִיָּה לוֹ לְכַתּוּב עִם ו' הַחִיבוּר, מַהוּ אֶלְעָזָר
וְאִיתְמָר לְמַה לֹא כְּתוּב ו' בְּאֶלְעָזָר, אֵלֶּא בְּאֶלְעָזָר
שְׁקוּל הָוָה אֲבִיהוּא פְּתַרֵּי אַחֵוּי כִּי שְׁקוּל הִיָּה אֲבִיהוּא
כְּשֵׁנֵי אַחֵוּי, וְפִי הַכְּתוּב, וְאֲבִיהוּא הוּא שְׁקוּל כְּאֶלְעָזָר
וְאִיתְמָר, וְנָדָב כְּכֹלְהוּ וְנָדָב הִיָּה שְׁקוּל כְּנִגְד כָּל שְׁלֶשֶׁת
אַחֵוּי, לִכְן כְּתוּב תַּחַת מֶלֶת נָדָב, טַעַם שֶׁל אֲתַנַּחְתָּא, לְהוֹרוֹת
שְׁהוּא לְבַדּוּ הִיָּה שְׁקוּל כְּנִגְד שְׁלֶשֶׁת אַחֵוּי.

(דף נו, ע"ב ובבבאורינו כרך יא עמ' ז-ט)

דָּא בְּיוֹם שְׁנֵי אַתְמָר וְעַל כֵּן שִׁיר זֶה אִמְרוּ הַלּוּיִם בְּבֵית
הַמִּקְדָּשׁ בְּיוֹם שְׁנֵי, כִּי בּוֹ נִבְרָא הַגִּיְהֵנִם, וְשִׁיר זֶה מְסוּגֵל
לְהַצִּיל הַרְשָׁעִים מִעוֹנֵשֵׁי הַגִּיְהֵנִם, (גם סגולתו להציל מאויב
וְהוֹרֵג, הַרְמ"ק).

קְרִיבָנָא גְבִייהו קְרַבְתִּי אַצְלִם, אַמִּינָא לְהוּ מְאִי עֲסָקִיכוּ
בְּאַתְר דָּא שְׂאֵלְתִי מֵהֶם מַה מַּעֲשִׂיכֶם בְּמִקּוּם זֶה,
אַמְרוּ מְזַבְנֵי אַנְן אִמְרוּ סוּחָרִים אַנְחֵנוּ, וְתַרֵּי יוֹמֵי
בְּשַׁבְּתָא בְּדִילָנָא מִישׁוּבָא וְנְעֶסַק בְּאוֹרֵייתָא וְשׁוּנֵי יָמִים
בְּשַׁבּוּעַ אֲנוּ בְּדִלִים וְפוֹרְשִׁים עֲצַמְנוּ מִן הַיִּשׁוּב כְּדִי לְעִסּוּק
בְּתוֹרָה, בְּגִין דְּלֹא שְׁבָקִין לָן בְּנֵי נָשָׂא פֶּל יוֹמָא
וְיוֹמָא לְפִי שְׁבִישׁוּב בְּנֵי אָדָם מְטַרִידִים אוֹתְנוּ כָּל יוֹם וְיוֹם
וְלֹא מְנִיחִים אוֹתְנוּ לְעִסּוּק בְּתוֹרָה, אַמִּינָא זְכָאָה חוֹלְקִיכוּן
אַמְרַתִּי לְהֶם אֲשֵׁרִי חֲלִיקְכֶם. (רמ"ק ומק"מ ומפּרָשֵׁס)

תוּ עוֹד פְּתַחוּ וְאִמְרוּ, כִּי בְּכֹל זְמַנָּא דְּצַדִּיקָא מְסַתְּלָקִי
מְעַלְמָא בְּכָל עַת שְׁהַצַּדִּיקִים מְסַתְּלִים מִן הָעוֹלָם, דִּינָא
אַסְתְּלַק מְעַלְמָא הַדִּין מְסַתְּלַק וּמִתְבַּטֵּל מִן הָעוֹלָם,
וּמִיתְתַּהוּן דְּצַדִּיקָא מְכַפְּרַת עַל חוֹבֵי דְרָא וּמִיתַתְּם
שֶׁל הַצַּדִּיקִים מְכַפְּרַת עַל עוֹנוֹת הַדּוֹר, וְעַל דָּא פְּרָשְׁתָּא
דְּבִנֵּי אַהֲרֹן בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי קְרִינֵן לָהּ וְעַל כֵּן אֲנוּ קוּרָאִים
אַתְּ הַפְּרָשָׁה שֶׁל מִיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, לְמַהּוּי
כְּפָרָה לְחוֹבֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל שְׁתַּהִיָּה כְּפָרָה לְעוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל,
אֲמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֲתַעְסָקוּ בְּמִיתְתַּהוּן
דְּצַדִּיקָא אֲלִין תַּתְּעַסּוּ בְּמִיתַתְּם שֶׁל אֵלּוּ הַצַּדִּיקִים
וְתַצְטַעְרוּ עַל מִיתַתְּם, וְיִתְחַשֵּׁב לָכוּ כְּאֵלּוּ אַתּוּן מְקַרְבִּין

חנניה מישאל ועזריה ניצלו מכבשן האש בזכות הבטחון בהשי"ת

בְּהִיא שַׁעְתָּא דְּאַתְּכַפִּיתוּ לְמִנְפַּל בְּנוֹרָא, כָּל חַד אָרִים קָלִיָּה וְאָמַר, גִּבִּי כָּל אֵינּוֹן עִמִּין וּמְלָכִין וְאַפְרָכִיָּא, חֲנַנְיָה אָמַר, (תהלים קיח ו) יְהו"ה לִי לֹא אֵירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם, יְהו"ה לִי בְּעוֹזְרֵי וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשׁוֹנְאֵי, טוֹב לְחַסוֹת בִּיהו"ה וְגו', מִישָׁאֵל פָּתַח וְאָמַר, (ירמיה ל י) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב נְאֻם יְהו"ה, (שם פסוק יא) כִּי אֲתָךְ אָנֹכִי נְאֻם יְהו"ה לְהוֹשִׁיעָךְ, כִּי אַעֲשֶׂה וְגו', בְּהִיא שַׁעְתָּא דְּשָׁמְעוּ כְּלָהוּ שְׁמָא דִּיעֲקֹב, תְּוֹהוּ וְחִיכּוּ בְּלַצְנוּתָא, עֲזַרְיָה פָּתַח וְאָמַר, (דברים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה מר ה) זֶה יֹאמֵר לִיהו"ה אָנֹכִי וְגו', זֶה יֹאמֵר לִיהו"ה אָנֹכִי, דָּא חֲנַנְיָה, וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב, דָּא מִישָׁאֵל, וְזֶה יִכְתּוֹב יְדוֹ לִיהו"ה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה, דָּא עֲזַרְיָה.

כֶּה שַׁעְתָּא כְּנֶשׁ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּמִלְיָא דִּילִיָּה, אָמַר לוֹן, בְּמָאן מְלָה מְאִינּוֹן מְלִין דְּאָמְרוּ אֵלִין תְּלַתָּא אֲשַׁזִּיב לוֹן, פְּתַחוּ וְאָמְרוּ, (תהלים פג יב) וַיִּדְעוּ כִּי אֲתָה שְׁמָךְ יְהו"ה לְבַדְךָ עֲלִיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ.

מתוק מדבש

על ששם בטחונו בהבטחה שהבטיח הקב"ה ליעקב, עֲזַרְיָה פָּתַח וְאָמַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד ואני מוסר את נפשי על קדושת שמו יתברך.

הָדָא הוּא דְכְתִיב וְזוֹ שְׁכֻתוֹב זֶה יֹאמֵר לִיהו"ה אָנֹכִי וְגו', ומפרש ואמר זֶה יֹאמֵר לִיהו"ה אָנֹכִי, דָּא חֲנַנְיָה וְזוֹ חֲנַנְיָה שְׁכֻתוֹב ה' לִי לֹא אֵירָא, וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב, דָּא מִישָׁאֵל וְזוֹ מִישָׁאֵל שְׁכֻתוֹב וְאֲתָה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב, וְזֶה יִכְתּוֹב יְדוֹ לִיהו"ה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה, דָּא עֲזַרְיָה שְׁכֻתוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו'.

כֶּה שַׁעְתָּא כְּנֶשׁ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּמִלְיָא דִּילִיָּה באותה שעה אסף הקב"ה את המוני מלאכי מעלה, אָמַר לוֹן שְׁאֵל מַהִם, בְּמָאן מְלָה מְאִינּוֹן מְלִין דְּאָמְרוּ אֵלִין תְּלַתָּא אֲשַׁזִּיב לוֹן באיזה דיבור מאותם הדיבורים שאמרו אלו השלשה אציל אותם, פְּתַחוּ וְאָמְרוּ כֹל הַמוֹנֵי מְלָכִי מַעְלָה, וַיִּדְעוּ כִּי אֲתָה שְׁמָךְ יְהו"ה לְבַדְךָ עֲלִיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ כלומר שתציל אותם בעבור שיתקדש שמך בכל העולם, וְזוֹ דְּבַרֵי עֲזַרְיָה שְׁכֻתוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו'.

(דף נו, ע"א ובכיאורינו כרך יא עמ' יב-יג)

חנניה מישאל ועזריה ניצלו מכבשן האש בזכות הבטחון בהשי"ת

בְּהִיא שַׁעְתָּא דְּכַפִּיתוּ לְחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה, לְמִירְמֵי לוֹן לְגוֹ אֲתוֹן נוֹרָא יְקִידָתָא בְּשַׁעָה הִיא שְׁקִשְׁרוּ אֵת חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וְעֲזַרְיָה לְהַפִּיל אוֹתָם לְתוֹךְ כְּבִשְׁן הָאֵשׁ, כָּל חַד אָרִים קָלִיָּה וְאָמַר כֹּל אֶחָד מֵהֶם הָרִים קוּלוּ וְאָמַר פְּסוּק אֶחָד, גִּבִּי כָּל אֵינּוֹן עִמִּין וּמְלָכִין וְאַפְרָכִיָּא לְפָנֵי כֹל אוֹתָם הַעֲמִים וְהַמְּלָכִים וְהַשְּׂרִים שְׁנַתְּאִסְפוּ שֵׁם לְהַשְׁתַּחֲוֹת אֵל הַצֶּלֶם שֶׁל נְבוּכַדְנֶצַּר, חֲנַנְיָה אָמַר, יְהו"ה לִי לֹא אֵירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם, יְהו"ה לִי בְּעוֹזְרֵי וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשׁוֹנְאֵי, טוֹב לְחַסוֹת בִּיהו"ה וְגו' כִּי שִׁישׁ לִי בְּטַחֲוֹן בְּחַסְדֵי ה' שְׁאֵם יִרְצָה יִצִּיל אוֹתִי מִן הָאֵשׁ, מִישָׁאֵל פָּתַח וְאָמַר, וְאַתָּה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב נְאֻם יְהו"ה וּבַהֲבַטְחָה הַזֹּאת שֶׁהִבְטִיחַ הַקָּב"ה לִיעֲקֹב כִּי אֲתָךְ אָנֹכִי נְאֻם יְהו"ה לְהוֹשִׁיעָךְ כִּזוֹ הַהֲבַטְחָה גַם אֲנִי בּוֹטַח, כִּי אַעֲשֶׂה כֹלָה בְּכֹל הַגּוֹיִם וְגו' שֶׁהַגּוֹיִם יִכְלוּ וְלֹא יִשְׂרָאֵל, בְּהִיא שַׁעְתָּא דְּשָׁמְעוּ כְּלָהוּ שְׁמָא דִּיעֲקֹב בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שְׁכֻל הַעֲמִים שְׁמַעוּ אֵת הַשֵּׁם שֶׁל יַעֲקֹב, תְּוֹהוּ וְחִיכּוּ בְּלַצְנוּתָא תִּמְהוּ וְצַחְקוּ בְּלִיצְנוּתָא,

פרשת קדושים

האמונה הקבועה בלב, על ידי עסק התורה

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, דְּבַר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח (תהלים לב ט) אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הָבִין וְגו', בְּכַמָּה זְמַנִּין אֲוִרִיתָא אֶסְהִידַת בְּהוּ בְּכַנֵּי נָשָׂא, כַּמָּה זְמַנִּין אַרְיַמַת קָלִין לְכָל סְטָרִין לְאַתְעָרָא לְהוּ, וְכָלְהוּ דְמִיכִין בְּשִׁנְתָא בְּחוּרִיהוּן (ס"א בְּחוּרִיהוּן), לָא מְסַתְפְּלִין וְלֹא מְשַׁגְיַחִין, בְּהִיף אַנְפִּין יְקוּמוּן לְיוּמָא דְדִינָא עֲלָאָה, כַּד יִתְבַּע לֹון מְלָפָא עֲלָאָה עֲלִבּוּנָא דְאֲוִרִיתָא, דְצוּוּחַת לְקַבְּלִיהוּן וְלֹא אֶהְדְּרוּ אַפִּין לְקַבְּלָהּ, דְכָלְהוּ פְּגִימִין בְּכָלָא, דְלֹא יָדְעוּ מְהִימְנוּתָא דְמְלָפָא עֲלָאָה, וְוִי לֹון וְוִי לְנַפְשָׁהוּן.

דְּהָא אֲוִרִיתָא בְּהוּ אֶסְהִידַת, וְאָמַרְתָּ (משלי ט ד) מִי פְתִי יָסוּר הִנֵּה חָסֵר לֵב אָמְרָה לוּ, מְהוּ חָסֵר לֵב, דְלִית לִיה מְהִימְנוּתָא, דְמָאן דְלֹא אֶשְׁתַּדַּל בְּאֲוִרִיתָא לָאוּ בִּיה מְהִימְנוּתָא, וּפְגִימִים הוּא מְכָלָא.

אָמְרָה לוּ, אֲוִמְרָה לוּ מְבַעֵי לִיה, כַּמָּה דָּאֵת אָמַר (תהלים מב י) אֲוִמְרָה לָא"ל סְלַעֵי, מְהוּ אָמְרָה,

מתוק מדבש

ולא תאמר וכי כולי עלמא שומעים את הכרות התורה, לזה אמר דְּהָא אֲוִרִיתָא בְּהוּ אֶסְהִידַת וְאָמַרְתָּ כי התורה מעידה ומזהרת בהם, כלומר שמקרא מלא הוא שהתורה אומרת לבני אדם מִי פְתִי יָסוּר הִנֵּה חָסֵר לֵב אָמְרָה לוּ פִירוּשׁ אֶפִּילוּ מִי שְׁהוּא פְתִי, הַתּוֹרָה קוֹרֵאת לוּ שִׁיקֵרֵב וִיסוּר אֵלִיה לְלִמּוּד תּוֹרָה, כִּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חֵלֶק בְּתוֹרָה, וּמִי שְׁאִינוּ לִוּמַד פּוֹשַׁע הוּא, וְשׁוֹאֵל מְהוּ חָסֵר לֵב מִי הוּא חָסֵר לֵב, וּמְשִׁיב דְלִית לִיה מְהִימְנוּתָא מִי שְׁאִין לוּ אֲמוּנָה, כְּלוּמַר שְׁאִין הָאֲמוּנָה קְבוּעָה בְּלִבּוּ כְּרָאוּי (וגם המלכות נקראת אמונה ונקראת לב), והטעם דְּמָאן דְלֹא אֶשְׁתַּדַּל בְּאֲוִרִיתָא לָאוּ בִּיה מְהִימְנוּתָא כִּי מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק בְּתוֹרָה אֵין אֲמוּנָתוֹ אֲמוּנָה אֵלֹא כְּמִצּוֹת אֲנָשִׁים מְלוּמְדָה, וּפְגִימִים הוּא מְכָלָא הוּא פְּגוּם מְכָל, כִּי דְעָה חִסְרַת מְהוּ קְנִיתָ (נדרים דף מא ע"ב), הִרִי שְׁחָסֵר הוּא מְכָל.

ומה שכתוב אָמְרָה לוּ לשון נסתר, מקשה אֲוִמְרָה לוּ מְבַעֵי לִיה בלשון נוכח, היינו שיבא הפתי והחסר לב לכאן ואגידה לו לכו לחמו וגו', כי הכתוב מי פתי יסור הנה, הוא דברי חכמת התורה שקוראת לפתי ולחסר לב תמיד שיסור הנה ואז אומרה לו לכו לחמו בלחמי וגו', הרי שהחכמה ממשיכה את אמריה, כַּמָּה דָּאֵת אָמַר כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אֲוִמְרָה לָא"ל סְלַעֵי שְׁכָל זְמַן שְׁאִנִּי בְּגִלּוֹת אֲנִי אֹמֵר לָא"ל חֲזָקִי לְמָה שְׁכַחְתִּנִּי, אִם כֵּן מְהוּ אָמְרָה

האמונה על ידי עסק התורה

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, דְּבַר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, כְּדִי לְפָרֵשׁ פְּסוּק זֶה רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח הַקְּדִים לְפָרֵשׁ מַה שְׁכָתוּב אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הָבִין וְגו', וְאֵמַר בְּכַמָּה זְמַנִּין אֲוִרִיתָא אֶסְהִידַת בְּהוּ בְּכַנֵּי נָשָׂא בְּכַמָּה פְּעַמִּים הַעִידָה וְהִזְהִירָה הַתּוֹרָה לְבַנֵּי הָאָדָם שִׁיזְהוּרוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם, כַּמָּה זְמַנִּין אַרְיַמַת קָלִין לְכָל סְטָרִין לְאַתְעָרָא לְהוּ כְּמָה פְּעַמִּים הִרִימָה קוּלָה לְכָל הַצַּדִּיקִים לְעוֹרֵר אוֹתָם לְלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְכָלְהוּ דְמִיכִין בְּשִׁנְתָא בְּחוּרִיהוּן וְכוּלָם נִרְדָּמִים בְּשִׁינָה בְּחוּרֵי עֵינֵיהֶם, לָא מְסַתְפְּלִין וְלֹא מְשַׁגְיַחִין עַד שְׁאִינָם מְסַתְכָלִים בְּעֵינֵי שְׁכָלָם, וְאִינָם מְשַׁגְיַחִים עַל הַעֲתִידוֹת, בְּהִיף אַנְפִּין יְקוּמוּן לְיוּמָא דְדִינָא עֲלָאָה בְּאִיזָה פְּנִים יְקוּמוּ לְיוֹם הַדִּין הַגְּדוּל, כַּד יִתְבַּע לֹון מְלָפָא עֲלָאָה עֲלִבּוּנָא דְאֲוִרִיתָא כְּשֶׁהִמְלַךְ הָעֲלִיּוֹן יִתְבַּע מְהֵם אֵת עֲלִבּוֹן הַתּוֹרָה, שְׁהִיא עֲלוּבָה עַל שְׁאִינָם עוֹסְקִים בָּהּ, דְצוּוּחַת לְקַבְּלִיהוּן וְלֹא אֶהְדְּרוּ אַפִּין לְקַבְּלָהּ שְׁהִיא צוּעֵקַת כְּנַגְדָם שִׁיבּוּאוּ לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְאִינָם מְחִזְזִירִים פְּנֵיהֶם אֵלִיה, דְכָלְהוּ פְּגִימִין בְּכָלָא לְפִי שְׁכוּלָם הֵם פְּגוּמִים בְּכָל מִינֵי עֲבִירוֹת, דְלֹא יָדְעוּ מְהִימְנוּתָא דְמְלָפָא עֲלָאָה שְׁאִינָם יוֹדְעִים וְאִינָם שְׁמִים עַל לִבָּם אֵת אֲמוּנַת הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן הַקְּבִי"ה, וְוִי לֹון וְוִי לְנַפְשָׁהוּן אִוִי לְגוּפָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִוִי לְנַפְשָׁם לְעוֹלָם הַבָּא.

אָלָא לְאֶכְלָלָא וּלְאַתּוּסְפָּא אֲוִרִיּתָא דְלַעֲיִלָא, דְּהִיא קִרְיָה לִיה חָסֵר לֵב, פְּגִים מְהִימְנוּתָא.
 דְּהִכִּי תְנִינָן, כּל מֵאן דְּלָא אֲשַׁתְּדַל בְּאֲוִרִיּתָא, אָסִיר לְמִקְרַב לְגַבִּיּה לְאַשְׁתַּתְּפָּא בְּהַדְּיָה, וּלְמַעַבְד
 בֵּיה סְחֻרְתָּא, וְכַל שְׁפָן לְמַהֲרָא עֲמִיּה בְּאֲרַחָא, דְּהָא לִית בֵּיה מְהִימְנוּתָא.

(ועל דא) תְנִינָן, כּל בַּר נָשׁ דְּאָזִיל בְּאֲרַחָא, וְלִית עֲמִיּה מְלִי דְאֲוִרִיּתָא, אֲתַחֲיִיב בְּנַפְשֵׁיהּ, כּל
 שְׁפָן מֵאן דְּאֲזִדְּוּג בְּאֲרַחָא עִם מֵאן דְּלִית בֵּיה מְהִימְנוּתָא, דְּלָא חָשִׁיב לִיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה
 וְדִידִיָּה, דְּלָא חָס עַל נַפְשֵׁיהּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מֵאן דְּלָא חָס עַל נַפְשֵׁיהּ, הֵיךְ יִשְׁלֹף נַפְשָׁא דְכַשְׂרָא לְבְרִיָּה, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 תְּוֹהֲנָא עַל דָּרָא, וְהָא אֲתַמַּר מְלָה וְכוּ', וְעַל דָּא כְּתִיב אַל תִּהְיוּ פְּסוּסִים כְּפֶרֶד אֵין הַבֵּינָן.

מתוק מדבש

אדם ההולך בדרך ואין עמו דברי תורה, אם ניזק, הרי זה מתחייב בנפשו, כּל שְׁפָן מֵאן דְּאֲזִדְּוּג בְּאֲרַחָא עִם מֵאן דְּלִית בֵּיה מְהִימְנוּתָא כּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁמִּתְחַבֵּר בְּדֶרֶךְ עִם מִי שֶׁאֵין בּוֹ אֲמוּנָה, דְּלָא חָשִׁיב לִיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה וְדִידִיָּה שֶׁלֹּא חָשִׁיב אֶת כְּבוֹד קוֹנֵנו לְעִסוּק בְּתוֹרָה שֶׁהוּא כְּבוֹד הַקַּב"ה, וְגַם אֵינוֹ חָס וְאֵינוֹ מַחֲשִׁיב אֶת הַכְּבוֹד שֶׁלוֹ, כִּי אִם לֹא יֵעֻסֵק בְּתוֹרָה, יִהְיֶה נִידוֹן בְּגִיהַנִּם בְּחִרְפָּה וְקִלּוֹן, דְּלָא חָס עַל נַפְשֵׁיהּ שְׂאִישׁ זֶה הִמְתַּחֲבֵר עִם אֵינוֹ חָס עַל נַפְשׁוֹ. (רמ"ק ורמ"ו ומפרשים)

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מֵאן דְּלָא חָס עַל נַפְשֵׁיהּ מִי שֶׁאֵינוֹ חָס עַל נַפְשׁוֹ לְעִסוּק בְּתוֹרָה לְתַקְנָה וּלְקִשְׁרָה בְּשׁוֹרְשָׁהּ, הֵיךְ יִשְׁלֹף נַפְשָׁא דְכַשְׂרָא לְבְרִיָּה אֵיךְ יִכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ נַפֶּשׁ כְּשֶׁרָה לְבָנוּ, כִּי אִם הוּא בְּעַצְמוֹ אֵינוֹ מְקוּשֵׁר לְמַעֲלָה אֵיךְ יִמְשִׁיךְ נִשְׁמָה קְדוּשָׁה לְבָנוּ, כִּי אֵין דֶּרֶךְ לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמָה אֶלָּא עַל יְדֵי קְדוּשַׁת נִשְׁמָתוֹ, (ס"ג) וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה נֹאמַר אַל תִּהְיוּ פְּסוּסִים כְּפֶרֶד אֵין הַבֵּינָן.

(ד פ ע"א, ובבבאורינו כרך יא עמ' דש-שו)

למה כתוב בלשון נסתר, ומשיב אָלָא לְאֶכְלָלָא וּלְאַתּוּסְפָּא אֲוִרִיּתָא דְלַעֲיִלָא אלא שבא לכלול ולהוסיף את התורה שלמעלה שהיא הבינה, שעליה נאמר ואל תטוש תורת אמך, והיא נעלמת לכן כתוב אמרה בלשון נסתר, דְּהִיא קִרְיָה לִיה חָסֵר לֵב שגם היא קוראת אותו חסר לב, שפירושו פְּגִים מְהִימְנוּתָא שאמונתו פגומה, כי בלא תורה אי אפשר להיות אמונתו שלימה.

דְּהִכִּי תְנִינָן כִּי כַךְ לְמַדְנֵנו, כּל מֵאן דְּלָא אֲשַׁתְּדַל בְּאֲוִרִיּתָא כּל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בְּתוֹרָה, אָסִיר לְמִקְרַב לְגַבִּיּה לְאַשְׁתַּתְּפָּא וּלְמַעַבְד בֵּיה סְחֻרְתָּא אֲסוּר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וּלְהַשְׁתַּתֵּף עִם וּלְעִשׂוֹת עִם מִסְחָר, וְכַל שְׁפָן לְמַהֲרָא עֲמִיּה בְּאֲרַחָא וְכַל שֶׁכֵּן שֶׁאֲסוּר לִלְכַת עִם בְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא זְמַן מְרוּבָה, דְּהָא לִית בֵּיה מְהִימְנוּתָא לְפִי שֶׁאֵין בּוֹ אֲמוּנָה.

תְנִינָן וְעוֹד לְמַדְנֵנו, כִּי כּל בַּר נָשׁ דְּאָזִיל בְּאֲרַחָא וְלִית עֲמִיּה מְלִי דְאֲוִרִיּתָא, אֲתַחֲיִיב בְּנַפְשֵׁיהּ כּל

שבח דא שירתא

כבר אמרו חכמינו ז"ל שתלמוד תורה היא שקולה כנגד כל המצוות אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה הן בנגלה הן בנסתר בספר וזה"ק והתיקונים. וכדאי הוא רשב"י התנא האלקי זיע"א לפטור את כל העולם כלו מן הדין ולקרב את הגאולה ועיינו תחזינה בהגלות נגלות אור ה' ומלאה הארץ דעה את ה' בבא גוא"צ וישראל נושע בה' תשועת עולמים בעגלא ובקרוב. נאם יצחק ירוחם בהגאון החסיד מוהר"ר משה יהושע יהודא ליב זצ"ל דיסקין

פרשת אחז"ק תשי"פ

לקבלת העלון מידי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת: 3022233@gmail.com

ה

הזתה הקדוש"ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כּיס
 "ובלכת בדרך"
 מהדורת ר' יוסף
 צבי בערגער
 [cm 16.5/11.5]

פורמט רגיל [cm 24/17]

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
 [cm 17/12]

www.matokmidvash.com

02-50-222-33

מוקד הזמנות:

משלוחים היום
 עד דבית
 לכל דליק דאין